

Søkere til matros- og skipsmotormekanikerfagene med annen bakgrunn

Oppdatert arbeidsoversikt - 12.05.2026

Formål: Oversikten erstatter eldre veiledning med henvisning til forskrift §§ 11-8 til 11-15 og gamle 3102-koder. Motormannfaget er erstattet av skipsmotormekanikerfaget. Tabellen er et veiledningsverktøy. Faktisk læretid, godskriving og teorikrav må vurderes konkret ut fra dokumentasjon, læreplan og valgt ordning.

Aktuelle eksamenskoder: Matrosfaget: MTS3103 (skriftlig Vg3-eksamen) og MTS3004 (fagprøve). Skipsmotormekanikerfaget: SMK3103 (skriftlig Vg3-eksamen) og SMK3001 (fagprøve). Vg2 maritime fag har egne tverrfaglige eksamenskoder: MAR2016 (dekk) og MAR2017 (maskin).

Bakgrunn	Veiledende læretid / godskriving	Teori og eksamen	Kommentar / hjemmel
Vg1 Teknologi- og industrifag (TEK) eller Vg1 Elektro og datateknologi + Vg2 maritime fag	Ordinært 2 år læretid i bedrift.	Må ha bestått skriftlig Vg3-eksamen i aktuelt lærefag før fagprøve: MTS3103 eller SMK3103. Alle relevante fag og eksamener må være bestått for å få fagbrev.	Standard 2+2-løp. Se opplæringsforskrifta §§ 9-48 og 9-57.
Bare Vg1 TEK eller Vg1 Elektro og datateknologi	Normalt 3 år læretid. Relevant Vg1 godskrives med 1 år.	MTS3103/SMK3103 før fagprøve. Manglende fellesfag/programfag må avklares i kontrakt/opplæringsløp.	Godskriving etter opplæringsforskrifta § 6-7.
Annet Vg2 innenfor samme utdanningsprogram, men ikke Vg2 maritime fag	Normalt 2 år og 6 måneder. Relevant YFF kan etter konkret vurdering gi inntil 3 måneder ytterligere godskriving.	MTS3103/SMK3103 før fagprøve. Fellesfag vurderes ut fra dokumentasjonen og valgt løp.	Vg1 i samme utdanningsprogram gir 1 år. Vg2 i samme utdanningsprogram, men ikke riktig Vg2, gir 1/2 år, med mulig YFF-tillegg, jf. § 6-7.
Annet Vg1 og annet Vg2	Normalt 3 år og 6 måneder. Relevant YFF kan etter konkret vurdering gi inntil 3 måneder per godkjent skoleår.	MTS3103/SMK3103 før fagprøve. Fellesfag vurderes ut fra dokumentasjonen og valgt løp.	Andre Vg1 og andre Vg2 gir 1/4 år hver. Relevant YFF kan komme i tillegg, jf. § 6-7.
Annet Vg1	Normalt 3 år og 9 måneder. Relevant YFF kan etter konkret vurdering gi inntil 3 måneder ytterligere godskriving.	MTS3103/SMK3103 før fagprøve. Manglende fellesfag vurderes ut fra valgt løp.	Andre Vg1 gir 1/4 år. Relevant YFF kan komme i tillegg, jf. § 6-7.
Fagbrev i maritimt lærefag eller fag som bygger på samme Vg2 maritime fag	Normalt 1 år læretid. Bestått fag-/svenneprøve i fag som bygger på samme Vg2 som aktuelt lærefag godskrives med 3 år.	MTS3103/SMK3103 i det nye aktuelle lærefaget må være bestått før fagprøve, med mindre tilsvarende krav allerede er oppfylt i samme fag.	Opplæringsforskrifta § 6-10. For eldre fagbrev vurderes § 6-11.
Fagbrev innen TEK/elektro i annet fagområde (annen vg2)	Normalt 2 år læretid når fagbrevet bygger på annet Vg2 innen samme utdanningsprogram. Konkret vurdering må gjøres.	MTS3103/SMK3103 før fagprøve.	Godskriving etter § 6-10 eller § 6-11.
Fagbrev fra annet utdanningsprogram	Inntil 6 måneder kan godskrives dersom fagbrevet er relevant. Uten relevant sammenheng: normalt 4 år.	MTS3103/SMK3103 før fagprøve.	Opplæringsforskrifta § 6-10 tredje ledd / § 6-11 tredje ledd.
Vg1, Vg2 og Vg3 studieforbereende	Normalt 3 år og 6 måneder, fordi andre Vg1 og andre Vg2 kan godskrives med 1/4 år hver. Vg3 studieforbereende gir normalt ikke særskilt godskriving i lærefaget.	MTS3103/SMK3103 før fagprøve. Fellesfag vil ofte være dekket, men må dokumenteres.	Opplæringsforskrifta § 6-7.
Ingen videregående opplæring	Normalt 4 år ved ordinær lærekontrakt/full opplæring i bedrift.	Lærlinger må ha relevante fag og eksamener for å få fagbrev. MTS3103/SMK3103 før fagprøve.	Opplæringsforskrifta §§ 9-48 og 9-57.
Full opplæring i bedrift / avvikende opplæringsløp	Normalt 4 år, men kan avkortes etter godskriving/realkompetanse og konkret vedtak.	MTS3103/SMK3103 før fagprøve. Fellesfagkrav gjelder for lærlingløp, men ikke for praksiskandidat eller fagbrev på jobb.	Avvikende organisering kan godkjennes etter opplæringsforskrifta § 6-3. Godskriving etter §§ 6-5 til 6-12.
Tidligere læretid eller relevant praksis i aktuelt lærefag	Tidligere læretid eller allsidig praksis i tilknytning til læreplanen skal godskrives fullt ut som læretid/praksis, måned for	MTS3103/SMK3103 før fagprøve. Fellesfagkrav følger valgt ordning.	Opplæringsforskrifta § 6-9. For praksiskandidat vurderes om praksisen dekker de viktigste delene av læreplanen.

Bakgrunn	Veiledende læretid / godskriving	Teori og eksamen	Kommentar / hjemmel
	måned, når den er relevant og dokumentert.		
Praksiskandidat	Ingen læretid. Krav om allsidig praksis som er 25 prosent lengre enn fastsatt opplæringsløp. For de fleste fag: 5 år / 60 måneder / 8700 timer.	MTS3103 eller SMK3103 må være bestått før oppmelding til fagprøve. Fellesfag kreves ikke.	Opplæringslova § 23-2, opplæringsforskrifta §§ 6-5, 6-9, 9-48 og 9-56. Vestfolds praksiskalkulator bruker 145 timer = 1 måned.
Fagbrev på jobb	Kontrakt etter realkompetansevurdering og vurdering av restopplæring. Vestfold tilbyr normalt 12-36 måneder for kvalifiserte søkere med relevant praksis. Minimum arbeidskontrakt i 1 år før kontrakt skrives.	MTS3103 eller SMK3103 før fagprøve. Fellesfag kreves ikke.	Opplæringsforskrifta § 9-58. Vestfold krever arbeidsforhold og relevant praksis etter fylkeskommunens veiledning.

Presiseringer

- Gamle henvisninger til forskrift §§ 11-8 til 11-15 er erstattet av opplæringsforskrifta §§ 6-5 til 6-12. Tidligere § 11-15 tilsvarer i praksis dagens § 6-12 om unntak fra godskravingsreglene.
- Godskriving av videregående opplæring gjelder bare hele skoleår, og alle fag må være bestått. Enkeltfag eller enkeltmoduler skal ikke godskrives som skoleår. Privatisteksamen eller dokumentert realkompetanse kan godskrives på lik linje med gjennomgått opplæring.
- IV/ikke vurderingsgrunnlag regnes ikke som bestått. Fag med IV må derfor normalt bestås, godkjennes gjennom realkompetansevurdering eller håndteres gjennom korrekt kontrakts-/opplæringsløp før fagbrev kan utstedes.
- For lærlinger kan fag-/svenneprøve avlegges selv om ett eller to fellesfag ikke er bestått, men fag-/svennebrev kan ikke utstedes før kravene er oppfylt, med mindre det finnes særskilt vedtak etter regelverket.
- Praksiskandidater og kandidater for fagbrev på jobb trenger ikke fellesfag for å få utstedt fag-/svennebrev.
- Tidligere merknader om ungdomsrett/heving er ikke videreført i denne oversikten. Slike saker må vurderes etter dagens regler om rett til videregående opplæring/fullføringsrett og kontraktsreglene i opplæringslova kapittel 7.

Kilder / lenker for kontroll

- [Lovdata - opplæringslova](#)
- [Lovdata - opplæringsforskrifta](#)
- [Udir - MTS3103 Matrosfaget, skriftlig](#)
- [Udir - SMK3103 Skipsmotormekanikerfaget, skriftlig](#)
- [Udir - MTS3004 Matrosfaget](#)
- [Udir - SMK3001 Skipsmotormekanikerfaget](#)
- [Udir - Vg2 maritime fag, fagkoder](#)
- [Vestfold fylkeskommune - praksiskandidat](#)
- [Vestfold fylkeskommune - fagbrev på jobb](#)
- [Vestfold fylkeskommune - fag-/svenne- og kompetanseprøve](#)